

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara (" Narodne novine" br. 92/10.), a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine" br. 116/11.) dekan VIŠKE ŠKOLE ZA MENADŽMENT U TURIZMU I INFORMATICI U VIROVITICI, Matije Gupca 78, Virovitica (u tekstu koji slijedi: dekan) donosi:

P R A V I L N I K Z A Š T I T E O D P O Ž A R A

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Pravilnik se primjenjuje za slijedeće prostore:

1. STUDENTSKI DOM, Matije Gupca 78/4, Virovitica
(u tekstu koji slijedi: Dom)

Članak 2.

Prilozi ovog Pravilnika su:

- Izvod iz Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata
- Plan i program osposobljavanja radnika,
- Upisnici vatrogasnih aparata

Članak 3.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju kod dekana.

Članak 4.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u Domu kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina, pogona i drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne i propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 5.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojem osnovu nalaze na radu u Domu radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici drugih društava, pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju određene poslove za Dom u njegovim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i uputa odgovorne osobe.

Odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova, koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koju mu izdaje dekan.

Mjere zaštite od požara

Članak 6.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima te na ostalim prostorima, razvrstanim u **treću kategoriju ugroženosti** od požara, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih te ugradnju uređaja i opreme u njima,
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara, opasnost u slučaju nastanka požara i njegovog širenja ili opasnost uslijed njihove nepristupačnosti u slučaju nastanka požara,
- čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina, tekućih plinova i drugih opasnih tvari koje se drže u građevinama Doma za potrebe rada jedne smjene, te u drugim pomoćnim prostorijama,
- određivanje mjesta i uvjeta za čuvanje masnih krpa, pamučnjaka i drugih zapaljivih i samozapaljivih otpadaka koji se nalaze u prostorijama Doma.
- određivanje posebnog načina zaštite u građevinama i njihovim dijelovima u kojima se koriste zapaljive tekućine ili druge zapaljive opasne tvari koje zbog isparavanja ili stvaranja eksplozivnih smjesa mogu prouzročiti požar i/ili eksploziju (kotlovnica i sl.),
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre i sl.),
- održavanje čistoće u prostorima Doma odnosno uklanjanje zapaljivih tvari na za to određena mjesta,

- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova, vatrogasnim aparatima i drugim propisanim uređajima i opremom za gašenje požara, a čiji se broj i vrsta utvrđuje Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (N.N. 101/11 i 74/13.).

Članak 7.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara.

II. USTROJSTVO I NAČIN RADA OVLAŠTENOG DJELATNIKA ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Članak 8.

Poslove zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara obavlja **ovlašteni djelatnik**.

Djelatnik iz stavka 1. ovoga članka mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju te položen stručni ispit.

III. RADNA MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

Temeljem rješenja o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara, a sukladno članku 20. Zakona o zaštiti od požara (" Narodne novine" br. 92/10.), dekan VISOKE ŠKOLE ZA MENADŽMENT U TURIZMU I INFORMATICI ovlašćuje gosp. Martina Kelja za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI U SVEZI S PROVEDBOM MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 10.

U svezi s provedbom mjera zaštite od požara tijela i djelatnici Doma imaju slijedeće obveze i odgovornosti:

a) Obveze dekana u provedbi mjera zaštite od požara:

- osiguravaju provođenje mjera u svezi sa zaštitom od požara
- osigurava upoznavanje djelatnika s opasnostima od požara u Domu
- poduzima mjere za smanjenje nastanka i širenja požara, kao i mjere za unapređenje stanja zaštite od požara
- skrbi o osiguranju sredstava i opreme za dojavu, gašenje i sprječavanje požara
- donosi pravila o ponašanju osoba koje borave u Domu kod nastanka požara
- organizira spašavanje djelatnika, djece i drugih osoba u slučaju nastanka požara
- utvrđuje obrasce koji za vođenje evidencije iz članka 35. ovoga pravilnika nisu utvrđeni provedbenim propisima
- izvješćuje osnivača Doma o mjerama za zaštitu od požara prema propisima, planovima i općim aktima Doma.

a) Obveze ovlaštene osobe u provedbi mjera zaštite od požara:

- skrbi o provođenju mjera i unapređenja stanja zaštite od požara
- ispituje podatke o uporabi sredstava koja su u svezi sa zaštitom od požara
- neposredno nadzire rad djelatnika kod obavljanja poslova u svezi sa zaštitom od požara
- izvješćuje dekana o uočenim problemima, nepravilnostima i propustima
- surađuje s ovlaštenikom zaštite na radu
- nadzire ispravnost i način uporabe opreme, strojeva i uređaja u svezi sa zaštitom od požara
- u dogovoru s dekanom i ovlaštenikom zaštite na radu organizira praktične vježbe za možebitnu evakuaciju i spašavanje
- predlaže dekanu donošenje mjera u svezi sa zaštitom od požara

b) Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu,
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na radnom mjestu,
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti nadležnom rukovoditelju ili službi za održavanje,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama,
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice,

- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozija,
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima u Domu,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješnim i nalijepljenim za njihovu uporabu.

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 11.

Dekan je ovlaštena i odgovorna osoba za provedbu mjera zaštite od požara.

Dekan je ovlašten i odgovoran za organiziranje zaštite od požara prema propisima, planovima i aktima iz područja zaštite od požara.

VI. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 12.

Ovlaštena osoba za zaštitu od požara iz članka 9. ovog pravilnika osnovni je nositelj i organizator cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama i prostoru u vlasništvu ili na korištenju Doma na svim radnim mjestima.

U cilju unapređenja zaštite od požara u društvu ovlaštena osoba savjetuje dekana glede potrebitih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, pod zakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine društva.

Članak 13.

Ovlaštena osoba pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate dekanu i unosi ih u redovna mjesečna izvješća.

Kada ovlaštena osoba pristupi izradi složenijih rješenja s područja zaštite od požara, može koristiti sve stručne službe i kadrove u Domu.

Ovlaštena osoba surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom MUP-a i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara u Domu.

Članak 14.

Kada odgovorna osoba utvrdi da pojedini prostor ili njegov dio ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad, dužna je o tome izvijestiti dekana.

Svaki radnik u Domu dužan je što prije sam ili preko svog neposrednog rukovoditelja, prijaviti ovlaštenoj osobi svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara i eksplozije.

Članak 15.

Pri obavljanju unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara ovlaštena osoba obavlja sljedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa te nabavku opreme i sredstava za rad,
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara),
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorijama i prostorima,
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara,
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u pogonima i građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara,
- daje odobrenja za vrstu opreme i sredstava za gašenje požara koje nabavlja,
- kontrolira provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije djelatnosti u Domu,
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaže promjena postojećih,
- izrađuje opći akt, upute za rad na siguran način, projekte i druge akte iz područja zaštite od požara,
- izrađuje program osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i izvodi osposobljavanje obuke te vodi evidenciju o tome,
- vodi brigu o servisu i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Članak 16.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, pod zakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, ovlaštena osoba zaštite od požara ima pravo:

- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti dekaneu.
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi,
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputi na dodatnu obuku,
-

Članak 17.

Neposredni rukovoditelj dužan je kontrolirati radnike glede zaštite od požara i eksplozija tijekom rada.

VII. UPOZNAVANJE DJELATNIKA I KORISNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA PRIGODOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE MJESTA RADA TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 18.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstava za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom ("NN" br. 61/94).

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Program osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom obuhvaća slijedeće:

TEORIJSKI DIO:

1. Osnovni pojmovi o gorenju i gašenju
  - 1.1. Osnovni pojmovi o gorenju
  - 1.2. Uvjeti potrebni za nastanka gorenja (goriva tvar, kisik, temperatura paljenja)
  - 1.3. Požar i eksplozija
  - 1.4. Produkti gorenja
  - 1.5. Osnove gašenja
  - 1.6. Mjere zaštite pri gašenju požara
2. Sredstva za gašenje prema klasi požara
  - 2.1. Voda
  - 2.2. Pjena
  - 2.3. Prah
  - 2.4. CO₂
  - 2.5. Halon
  - 2.6. Priručna sredstva
3. Požarne opasnosti i mjere zaštite od požara
  - 3.1. Uzroci nastanka požara
  - 3.2. Uvjeti za širenje požara
  - 3.3. Mjere zaštite od požara
  - 3.4. Evakuacija
4. Oprema i sprave za gašenje požara
  - 4.1. Aparati za početno gašenje požara
  - 4.2. Hidranti i oprema za gašenje vodom
5. Obrazovni film
6. PRAKTIČNI DIO - gašenje ručnim aparatom za gašenje požara

VIII. UPOZNAVANJE DJELATNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 19.

Za upoznavanje radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara obavezan je i odgovoran ovlašteni djelatnik iz članka 9. ovoga pravilnika.

Članak 20.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, ovlašteni djelatnik je dužan upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Nakon završenog upoznavanja radnika, izdaje mu se pisani naputak o opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozija kojih se mora pridržavati tijekom rada.

Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, radnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tim radnom mjestu da ne nastane požar ili eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo na kojem su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužan ga je upoznati ovlašteni djelatnik za zaštitu od požara te ponoviti postupak sukladno stavku 1 i 2 ovog članka.

IX. OSPOSOBLJAVANJE DJELATNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI EKSPLOZIJE I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 21.

Radnici koji rade na radnim mjestima s povećanim opasnostima osposobljavaju se u svezi s mogućim nastankom požara i njegovim posljedicama ili eksplozijama prije stupanja na rad, a provjera znanja obavlja se prema ovom pravilniku.

Osposobljavanje radnika iz stavka 1. ovoga članka provodi ovlašteni djelatnik iz članka 9. ovog pravilnika i prema potrebi drugi stručnjaci.

X. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSU

Članak 22.

Održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara dužnost je ovlaštenog djelatnika iz članka 9. ovoga pravilnika.

Članak 23.

Oprema (aparati) za dojavu i gašenje požara trebaju se postaviti, održavati i koristiti prema odredbama ovog pravilnika odnosno uputama proizvođača.

Članak 24.

Ovlašteni djelatnik obavlja kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara neophodne za siguran proces rada.

Nadležni rukovoditelj prije preuzimanja posla, obavezan je vizualno pregledati sve uređaje i opremu za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi dužan je prijaviti ovlaštenom djelatniku zaštite od požara koja ih je dužna u najkraćem roku otkloniti.

Vatrogasni aparati

Članak 25.

Održavanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje.

Članak 26.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena osoba za zaštitu od požara sukladno Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (N.N. 101/11 i 74/13.).

Članak 27.

O izvršenom redovnom pregledu ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata ovlašteni djelatnik za zaštitu od požara vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata daje se u prilogu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Članak 28.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlašteno Društvo koje je registrirano za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja se:

- najmanje jednom u šest mjeseci na građevinama u kojima se aparati nalaze na otvorenom prostoru,
- najmanje jednom u godini, vatrogasne aparate koji se nalaze u zgradama u kojima nema korozivne atmosfere.

Članak 29.

Sadržaj periodičnog pregleda ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti vatrogasnih aparata, propisan je Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (N.N. 101/11 i 74/13.).

Članak 30.

O izvršenim periodičnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata vodi se upisnik.

Upisnik vodi ovlaštena osoba iz zaštite od požara na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 31.

Kontrolno ispitivanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, koji temeljem članka 13. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata, podliježu takvom ispitivanju, obavlja ovlašteno Društvo koje je registrirano za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje kontrolnih ispitivanja vatrogasnih aparata.

O izvršenom kontrolnom ispitivanju ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata iz stavka 1. ovog članka vodi se upisnik u koji se unosi datum ispitivanja, utvrđeno stanje i tko je ispitivanje obavio.

Upisnik vodi ovlaštena osoba za zaštitu od požara na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Hidrantska instalacija

Članak 32.

Hidrantska instalacija mora se održavati u ispravnom stanju.

Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti hidrantske mreže obavlja se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

O obavljenom ispitivanju mora postojati dokumentacija u kojoj mora biti zapisano tko je vršio ispitivanje, kad je ispitivanje obavljeno i što je ispitivanjem utvrđeno.

Članak 33.

Vlasnik ili korisnik hidrantske mreže mora posjedovati tehničku dokumentaciju za istu instalaciju ovjerenu od inspekcije zaštite od požara nadležne PU.

Ukoliko je instalacija izvedena, a dokumentacija nije dostupna ili je uništena, izgubljena i sl. potrebno je od strane vlasnika ili korisnika ishoditi Mišljenje nadležne inspekcije MUP – a da hidrantska mreža udovoljava tehničkim propisima.

Članak 34.

Hidrantska mreža koja je izgrađena prije stupanja na snagu Pravilnika o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara («Sl. list.» br. 30/91.) mora zadovoljiti odredbe istog Pravilnika iz poglavlja VII. Ostale tehničke zahtjeve hidrantska mreža izgrađena prije stupanja na snagu navedenog Pravilnika ne mora ispunjavati.

Članak 35.

Oprema u hidrantskim ormarićima mora uvijek biti kompletirana i spremna za uporabu. Mora joj biti omogućen lak pristup i ne smije biti zaklonjena raznim materijalom.

Hidrantski ormarići ne smiju se zaključavati, a ako zaključavaju, ključevi moraju biti uvijek na lako dostupnom mjestu.

Članak 36.

Udaljenost između unutarnjih hidranata mora biti takva da se mlazovi hidranata preklapaju i da se štite sve prostorije.

Panik rasvjeta

Članak 37.

Panik rasvjeta mora se pregledavati glede ispravnosti najmanje jedanput godišnje od strane ovlaštene ustanove ili društva. O izvršenom ispitivanju mora se sastaviti zapisnik iz kojeg mora biti vidljivo, osim njene ispravnosti i koliko ima panik rasvjetnih tijela, kako se napajaju te prostoriju gdje su postavljena.

Članak 38.

Panik rasvjeta obavezno se postavlja u prostore gdje dolazi do promjena visine podnih površina u ustanovama, društvima i prostorima gdje se okupljaju i borave ljudi ili koji svoju djelatnost obavljaju i u poslijepodnevnim i noćnim satima.

Panik rasvjeta obavezo se postavlja na evakuacijske putove tako da podnu površinu osvjetljava sa minimalnim osvjetljenjem od 1 luksa.

Sklopka za daljinsko isključivanje

Članak 39.

Sklopka za daljinsko isključivanje mora se pregledavati glede ispravnosti najmanje jedanput godišnje od strane ovlaštene ustanove ili društva. O izvršenom ispitivanju mora se sastaviti zapisnik iz kojeg mora biti vidljivo da li sklopka služi svrsi odnosno da li njenim aktiviranjem objekt koji je predmet pregleda ostaje bez napona.

XI. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU UREĐAJA I INSTALACIJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR ILI EKSPLOZIJU

Članak 40.

Ovlašteni djelatnik iz članka 9. ovoga pravilnika u suradnji s ovlaštenikom zaštite na radu dužni su redovno pratiti stanje uređaja i instalacija čija neispravnost može prouzročiti požar ili eksploziju prema procjeni ugroženosti od požara i eksplozije.

Praćenje i održavanje instalacija iz stavka 1. ovog članka naročito se odnose na plinske i električne instalacije u prostorima društva.

U slučaju uočenih nepravilnosti djelatnici iz stavka 1. ovoga članka dužni su zatražiti pomoć od stručnjaka za procjenu ugroženosti od požara i eksplozije i ovlaštenog servisa.

XII. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJA ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENO POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 41.

U slučaju privremenog povećanja požarnog rizika, za cijelo vrijeme njegovog trajanja, poduzimaju se dodatne, organizacijske i tehničke mjere zaštite od požara koje uključuju primjenu odgovarajuće opreme i sredstva za gašenje, a prema potrebi i osiguranje vatrogasnog dežurstva.

Mjere iz stavka 1. ovoga članka trebaju se poduzeti na temelju izrađene prosudbe privremeno povećanog požarnog rizika, a osobito:

- za privremena mjesta pretakanja zapaljivih tekućina i plinova količina većih od onih utvrđenih propisom o držanju zapaljivih tekućina i plinova.
- za privremena mjesta zavarivanja i uporabe otvorenog plamena ili alata koji u uporabi iskre, u prostoriju koji nije za to namijenjen, a postoji opasnost za nastanak požara.
- za prostore za vrijeme obavljanja poslova sušenja žitarica i uljarica.

Članak 42.

O potrebi provođenja mjera iz članka 41. ovoga pravilnika dekan ili ovlašteni djelatnik dužni su se savjetovati sa stručnjacima o izradi procjene ugroženosti od požara i eksplozija.

Potrebne mjere zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika ovlaštena tijela Doma dužna su u potpunosti provesti prema ocjeni stručnjaka.

XIII. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 43.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima te drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i ne zakrčen i mora iznositi minimalno 0,8 m.

Površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća te na smije biti neravna, niti imati nagle promjene visina.

Članak 44.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaska mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Članak 45.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osobe i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora, te otpornost konstrukcije na požar.

Rukohvati i ograde na stubištu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

XIV. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 46.

Motrenje, javljanje i uzbunjivanje o opasnostima od požara ustrojava se u Domu u skladu s planovima zaštite od požara, odlukama tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i planom evakuacije i spašavanja.

Članak 47.

U prostorima Doma na vidljivom mjestu, u blizini ulaza mora biti istaknuta ploča sa znakovima uzbunjivanja, te tlocrt plana evakuacije i spašavanja s označenim:

- stubištima i izlaznim putovima
- mjestima na kojima su smješteni vatrogasni aparati
- mjestom na kojem je smještena glavna sklopka za napajanje prostora električnom energijom te glavni zatvarač za brzo zatvaranje dovoda plina i vode
- mjestom isključenja sustava ventilacije
- mjestom smještaja vatrodojavne centrale

Članak 48.

Upozoravanje osoba u opasnosti i njihova evakuacija provode se sukladno Planu evakuacije. Plan evakuacije mora se postaviti na lako uočljivo mjesto za sve osobe koje po bilo kojoj osnovi borave u prostorima Doma.

XV. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSU

1. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 49.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara u ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama te mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacije.

A) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 50.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije, odnosno gradnje, čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini, odnosno građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenja požara-lokaliziranje požara na prostor u kojem je nastao (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 51.

Građevinske mjere zaštite treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijelova građevine.

Provođenje mjera zaštite od požara prilikom građenja nadziru - od davanja posebnih uvjeta građenja za ishođenje lokacijske dozvole, preko davanja suglasnosti na projektnu dokumentaciju za ishođenje građevinske dozvole do sudjelovanjem u komisijama za izdavanja uporabne dozvole - nadzornici zaštite od požara nadležnih Policijskih uprava.

Članak 52.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcija u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Otvori u zidovima

Članak 53.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata iz prostorija gdje se zadržava veći broj ljudi se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Sva vrata u skladištima moraju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju više opterećenog požarnog sektora.

Članak 54.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda.

Prozori se kao nadsvjetla mogu postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 55.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevinska dozvola ili suglasnost dekana za ostale slučajeve.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravak se vrši sa materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 56.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina prije mora detaljno očistiti.

Pregled zidova i stropova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaska instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 57.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina na smiju se postavljati pokrivači od gorivog materijala, pod mora biti nepropustan bez pukotina i oštećenja, prostorija mora imati

osigurano ventiliranje i direktan izlaz u neugrožen prostor. Ovakvi prostori moraju imati vrata koja se otvaraju u pravcu evakuacije bez obzira na broj osoba koji se zadržava u ugroženom prostoru.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatro otpornim materijalom.

Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 58.

Pri izgradnji krovišta treba se držati sljedećeg:

- izbjegavati skladišta s tavanskim prostorom, a također i sve krovne konstrukcije sa šupljinama,
- električna trošila i razvod el. instalacije ukoliko se polaže na drvenu krovnu konstrukciju treba izolacijskim materijalom odvojiti od gorive podloge,
- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od nezapaljivog materijala,
- gorivi materijal može se upotrebljavati samo u ograničenim količinama koliko je potrebno za hidro izolaciju,
- krovište treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi. Radi toga treba izvesti na granici požarnih sektora produžetke požarnih zidova iznad krovišta najmanje 30 cm, ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno nezapaljiv dio krovišta širine 160 x 2 cm,
- konstrukcija treba imati optimalnu otpornost protiv požara, a najmanje 30 min. što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 59.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovnom prostoru, već se mora dopremati na krovište u zatvorenim posudama.

Dimnjaci

Članak 60.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i nezapaljivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu - prizemlju i na tavanu. Ne smiju biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za preradu ili smještaj lako zapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja i pukotina.

Pregled dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Prometnice i prilazi

Članak 61

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čiste od snijega,
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje prekopa i sl.),
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

B) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 62.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 63.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene glavne sklopke.

Sklopke iz stavka 1. ovog članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozija.

Članak 64.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne topive osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlaštteni električari - majstor održavanja.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima. Ispitivanje zaštite od električnog udara i preopterećenja mora se obavljati svakih 24 mjeseca, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 65.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti kod radnika na održavanju-električara, odnosno za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju el. energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog elektroenergetskog izvora.

Članak 66.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene.

U pojedinim prostorijama moraju se u ormare postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim sigurnosnog osvjetljenja.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključenog i uključenoga stanja.

Članak 67.

El. instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara, ne smiju se postavljati ispod vodovodnih instalacija.

El. instalacije u prostorijama sa uvijek prisutnom vlagom moraju biti izvedene u odgovarajućem stupnju mehaničke zaštite.

Stupanj mehaničke zaštite ima oznaku "IP" pored koje su postavljeni odgovarajući brojevi. Što su brojevi veći, veći je stupanj mehaničke zaštite el. instalacije. Prvi broj određuje zaštitu od prodora čvrstih čestica, a drugi od prodora vode.

Članak 68.

El. kabeli postavljeni na podnim površinama ili pri prolazu kroz čvrstu pregradnu stjenku moraju biti izvedeni u dodatnoj mehaničkoj zaštiti. Nadžbukno postavljeni el. kablovi moraju biti obujmicama uredno pričvršćeni za podlogu.

Napojni el. kabeli na mjestu ulaska u mobilni el. uređaj moraju biti ojačani uvodnicama izvedenim iz materijala koji neće izazvati oštećenje el. izolacije kabla pri uporabi uređaja.

Članak 69.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju el. instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati zapisnik iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

El. instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene uređaje i instalacije.

C) Mjere zaštite od požara na sustavima zaštite od djelovanja munje

Članak 70.

Na svim građevinama u kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi mora biti postavljen sustav zaštite od djelovanja munje u skladu sa Tehničkim propisom za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (NN 87/08) – u daljnjem tekstu tehnički propis.

Sustav nije potreban za građevine za koje je procjenom rizika udara munje dokazano da je rizik manji od:

- 1: 100.000 za rizik gubitka ljudskih života, i
- 1: 1.000 za ostale rizike.

Tehnička svojstva sustava moraju biti takva da tijekom trajanja građevine u ili na koju je sustav ugrađen, uz propisano, odnosno projektom određeno izvođenje i održavanje sustava, građevina podnese sve utjecaje uobičajene uporabe i utjecaje okoliša, tako da tijekom uporabe predvidiva djelovanja na građevinu ne prouzroče:

- nerazmjerno velika oštećenja građevine ili samog sustava uslijed djelovanja munje,
- požar i/ili eksploziju građevine odnosno njezinog dijela na propisanoj razini zaštite,
- opasnost, smetnju, štetu ili nedopustiva oštećenja tijekom uporabe građevine,
- električni udar i druge ozljede korisnika građevine i životinja.

Članak 71.

Održavanje sustava podrazumijeva:

- redovite preglede sustava, u vremenskim razmacima i na način određen projektom građevine, tehničkim propisom i/ili posebnim propisom,
- izvanredne preglede sustava nakon kakvog izvanrednog događaja ili po zahtjevu inspekcije,
- izvođenje radova kojima se sustav zadržava ili vraća u stanje određeno elektrotehničkim projektom građevine i tehničkim propisom odnosno propisom u skladu s kojim je sustav zveden.

Ispunjavanje propisanih uvjeta održavanja sustava dokumentira se u skladu s projektom građevine te:

- izvješćima o pregledima i ispitivanjima sustava
- zapisnicima o radovima održavanja,

D) Mjere zaštite od požara na ventilacijskim ili klimatizacijskim sustavima

Članak 72.

Ventilacijski ili klimatizacijski kanali moraju biti izrađeni iz materijala otpornih na požar sukladno HRN DIN 4102 dio 6.

Ventilacijski kanali moraju se periodično čistiti i održavati i to najmanje jednom godišnje, a ventilacijski kanali iz prostorija za pripremu hrane svaka 3 mjeseca.

O čišćenju iz stavka 2 ovog članka mora se voditi evidencija.

Članak 73.

Ventilacijski kanali koji prolaze kroz zidove koji čine granice požarnih sektora, moraju imati postavljene protupožarne zaklopke, vatrootpornosti jednake vatrootpornosti zidova kroz koji prolaze.

Korisnik ili vlasnik ventilacijskog ili klimatizacijskog sustava mora posjedovati tehničku i atestnu dokumentaciju za navedene ugrađene elemente zaštite od požara u instalaciji ventilacije. Funkcionalnost i ispravnost ugrađenih zaklopki, sukladno članku 18. i 20. Zakona o zaštiti od požara, mora se ispitati najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

E) Mjere zaštite na plinskim instalacijama

Članak 74.

Sve plinske instalacije moraju biti izvedene i održavane u skladu važećih propisa, a izvođač radova na plinskim instalacijama mora imati ovlaštenje za svoj rad koje mu izdaje distributer plina u suglasnosti sa tijelom MUP-a.

Ispitivanje nepropusnosti i ispravnosti iplinskih instalacija vrši se u rokovima prema Pravilniku o uvjetima provjere ispravnosti plinskih instalacija (HSUP-P 601.111).

Članak 75.

Priključak plinske instalacije na distribucijsku mrežu može se izvršiti samo preko regulacijskog kompleta sa brojilom.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cjelokupne instalacije plina.

Članak 76.

Na svakom ogranku plinske mreže za pojedine objekte, mora postojati na vanjskoj strani ventil za isključenje objekta u slučaju kvara ili požara.

Članak 77.

Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja te svih drugih vrsta kemijskih i mehaničkih oštećenja.

Članak 78.

Ispred svakog potrošača pored zapornog organa na trošilu mora postojati poseban ventil za odvajanje dotičnog trošila iz razvodne mreže u slučaju potrebe.

Članak 79.

Svaki primjećeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regluacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i dr. mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti pretpostavljanom i obustaviti rad sa trošilom. Otklanjanje kvarova i servisiranje može se povjeriti samo ovlaštenim servisnim društvima.

Članak 80.

Plinska instalacija mora uvijek biti oličena žutom bojom radi lagane mogućnosti prepoznavanja.

Pristup do ventila plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan.

2. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Općenito

Članak 81.

Zapaljive tekućine i ukapljeni naftni plin ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Članak 82.

U određenim dijelovima građevina u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lako zapaljivi materijali ili se stvaraju eksplozivne smjese (priručna skladišta zapaljivih i eksplozivnih tvari, skladišta ambalaže, prostorije u kojima se peru predmeti sa zapaljivim tekućinama) zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samo zapaljenju.

Smještaj i čuvanje navedenih tvari može se obavljati samo u posebnim građevinama ili posebnim skladišnim prostorima građevina koje su izgrađene za tu svrhu, a prema propisima o smještaju i čuvanju tih tvari.

U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari, one se mogu držati u propisanim posudama, dobro zatvorenim i ne izloženim sunčevom zračenju te u količini potrebnoj za rad jedne smjene.

Članak 83.

Motorni benzini, a naročito etilizirani benzini, ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Rad s otvorenim plamenom (aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon dobivanja pisanog odobrenja osobe zadužene za zaštitu od požara i naloženih mjera koje se moraju poduzeti prije toga, a u skladu s odredbama Pravilnika o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada ("Narodne novine" br. 44/88.).

Za odlaganje masnih i nauljenih krpa, te ostalih otpadaka treba postaviti metalne posude s poklopcima u radionicama za održavanje pogonskih strojeva, skladištima i drugim prostorijama i prostorima.

Otpadni materijal (masti, ulja, boje, masne krpe, pamučnjak, plastična i druga ambalaža, drvena piljevina kao i drugi otpadni materijal) moraju se nakon završetka radne smjene iz radnih i ostalih prostorija odložiti na za to određeno mjesto.

Mjere zaštite od požara u administrativnim i pomoćnim prostorijama

Članak 84.

U administrativnim i pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati sljedeće mjere zaštite od požara:

- zagrijavanje prostorija provoditi isključivo centralnim grijanjem ili prema potrebi priznatim uređajima ili aparatima za zagrijavanje prostorija (pećima na kruto, tekuće ili plinovito gorivo ili električnim ogrjevnim tijelima),
- hodnici moraju biti slobodni i ne zakrčeni da bi prolaz ljudi bio omogućen u svakom trenutku.
- čišćenje podova ili drugih površina ne smije se vršiti lako zapaljivim tekućinama, već samo s prikladnim nezapaljivim preparatima.
- unošenje lako zapaljivih tekućina bez kontrole i nadzora u prostorije je zabranjeno,
- zabranjena je upotreba bilo kakvih električnih rešoa ili peći sa otvorenim spiralama,
- ne smije se odbacivati goruće opuške cigareta ili šibica u košare za papir, kao i iza stolova, ormara te drugih zapaljivih predmeta.

Članak 85.

Nakon završetka rada spremačica ili druga osoba dužna je provesti sljedeće mjere zaštite od požara:

- otpadni papir i smeće odnijeti iz prostorije na određeno mjesto,
- pomoću prekidača isključiti električnu struju u svim prostorijama i to za osvetljenje i priključak električnih trošila,
- isključiti električnu struju putem sklopki, osim čuvarske rasvjete,
- zatvoriti glavna ulazna vrata ili vrata na hodniku, a ključ ostaviti na portirnici.

Mjere zaštite od požara u skladištima

Članak 86.

Skladište površine do 500 m², mora biti izgrađeno prema vrsti uskladištene robe u određenom stupnju otpornosti prema požaru. Za mala skladišta koja imaju srednje ili visoko požarno opterećenje stupanj otpornosti mora biti najmanje III ili veće.

Skladišta visokog požarnog opterećenja moraju imati najmanje dva izlaza za evakuaciju, koji trebaju biti postavljeni tako da se skladište može sigurno napustiti.

Skladište mora biti zaštićeno gromobrankskom instalacijom te mora imati osiguran prilaz vatrogasnoj tehnici s najmanje jedne strane.

Put evakuacije uz skladišta mora biti širok najmanje 0,8 m i obilježen svjetlo zelenim trakama širine 10 cm.

Vrata na putu za evakuaciju moraju biti zakretna, otvarati se u smjeru izlaza i ne smiju imati prag. Skladište mora imati instaliranu «PANIK» rasvjetu, koja se automatski uključuje kad nestane električne struje.

Skladišta moraju imati glavnu sklopku kojom se može isključiti električna struja u cijelom prostoru skladišta.

Uskladištena roba mora se odmaknuti od elektrorazvodnih ormara, rasvjetnih tijela i unutarnjih hidrantskih ormarića na najmanje 0,5 m. Kako bi se istima moglo lako pristupiti i kako bi se smanjila opasnost od nastanka požara zračenjem topline (rasvjetna tijela).

Održavanje čistoće

Članak 87.

Sve otpadne materijale kao što su papir, zapaljiva ambalaža i sl. mora se redovno čistiti i održavati na takav način da ne predstavljaju opasnost od požara.

Odstranjivanje nečistoća koje su lako zapaljive, mora se redovno čistiti, a najmanje jednom dnevno.

Članak 88.

Generalno čišćenje prostorija mora se vršiti periodično (sedmično, mjesečno, sezonski). U prostorijama moraju biti postavljene korpe, kante ili slične posude za otpatke. Zaposlenik koji obavlja poslove čišćenja dužan je sav otpadni materijal nositi u posebne kante, kontejnere za otpad i sl.

Članak 89.

Materijal, pribor i uređaji za čišćenje, moraju se držati u posebnim prostorijama i pod nadzorom, a izdavanje sredstva za čišćenje, koja spadaju u zapaljivi materijal, treba se vršiti u količinama za dnevnu upotrebu.

Članak 90.

Čišćenje sa opasnim sredstvima, koja su lako zapaljiva, kao i čišćenje specifičnih strojeva, uređaja i prostorija, mogu vršiti osobe koje su za tu svrhu posebno obučene.

Članak 91.

Čišćenje kotlova, spremnika te drugih zatvorenih posuda i prostorija pri kojim poslovima može doći do požara ili eksplozije, mora se vršiti na način kako je to propisano za ovakvu vrstu uređaja.

Pri radovima čišćenja iz prethodnog stava, moraju se prvenstveno koristiti nezapaljiva sredstva (voda, deterdženti i dr.). Alat i pribor za čišćenje mora biti iz materijala koji ne stvara iskre. Pri vršenju ovih radova moraju se poštivati sva ostala pravila sigurnosti na radu, a čišćenje može obavljati samo od proizvođača ovlaštena osoba.

Članak 92.

Prilikom izgradnje objekta, rekonstrukciji objekta, nabavke novih materijala, uređaja, instalacija i sl. mora se voditi računa o dobivanju odgovarajućih odobrenja, dozvole te suglasnosti nadležnih tijela za poslove zaštite od požara.

Izgradnja, rekonstrukcija objekta ili instalacija, postavljanje strojeva može započeti samo na osnovu odobrene tehničke dokumentacije.

Članak 93.

Od nadležnog tijela za poslove zaštite od požara, moraju se tražiti suglasnosti kad se vrše promjene u objektima, postrojenjima, tehnologiji i sl. koje bi mogle znatno utjecati na sigurnost od požara.

Članak 94.

Ako komisija za tehnički pregled utvrdi da se nisu poduzele propisane, odnosno, uvjetovane mjere zaštite od požara i ako su uočeni drugi nedostaci, moraju se ukloniti u roku koji odredi komisija.

Članak 95.

Puštanje u pogon izrađenog ili rekonstruiranog objekta - dozvola za rad, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih tijela (uporabna dozvola).

Članak 96.

Prilikom nabavke strojeva i uređaja za rad mora se obavezno pribaviti tehnička dokumentacija, atesti, garancije, uputstva i dr.

Atesti i ostala dokumentacija moraju se čuvati na određenom mjestu sa drugom dokumentacijom, kao trajni dokumenti.

Članak 97.

Za sve izvedene instalacije (vodovod, kanalizacija, hidrantska mreža, plinske instalacije, sve električne instalacije, gromobrane i dr.), u adaptiranim i novo izgrađenim objektima moraju se pribaviti dokumenti o njihovoj ispravnosti, tj. atesti, zapisnici, izvještaji, protokoli o ispitivanju i dr.), a u skladu svih propisanih pravila za pojedine instalacije.

Navedena dokumentacija mora se čuvati na jednom mjestu sa ostalom dokumentacijom objekta, kao trajni dokumenti.

Članak 98.

Svi novoizgrađeni, rekonstruirani i postojeći objekti moraju imati tehničku dokumentaciju, odnosno elaborat stvarno izvedenih radova, koja u toku eksploatacije objekta može služiti za eventualne rekonstrukcije, dogradnje, održavanje i nadzor.

Mjere zaštite od požara pri održavanju voznog parka

Članak 99.

Sva gospodarska vozila moraju biti opremljena vatrogasnim aparatima za početno gašenje požara klase A, B i C, koji moraju biti održavani sukladno odredbama Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata ("NN" br. 35/94., 103/96 i 130/07.)

Vatrogasni aparati trebaju biti učvršćeni u za to posebno izvedenom postolju kako ne bi prilikom transporta došlo do oštećenja osjetljivijih dijelova.

Članak 100.

Nakon svakog kvara u motornom prostoru vozila te naknadnog servisa, potrebno je obratiti pozornost na moguća oštećenja izolacije el. kabela prilikom popravka, a naročito ovih koji vode od akumulatora do trošila bez rastalnih osigurača, npr. elektro pokretača.

Ukoliko dođe do požara u motornom prostoru i isti bude većeg intenziteta da se poklopac motora ne može podići, požar treba ugasiiti tako da se aparatom dođe u prostor ispod motora i isprazni sadržaj aparata mlaznicom usmjerenom u pravcu motora.

Članak 101.

Potrebno je veliku pozornost obratiti ispravnosti kočionih sustava (kod teretnih vozila), jer u slučaju blokade kotača i nepravovremene intervencije na otklanjanju iste mora doći do požara kotača i mogućnosti nastanka većih materijalnih gubitaka sredstava za rad. Vatrogasnim aparatom gasi se razbuktali požar na kotačima samo ako isti aparat ima oznaku da gasi požare klase "A".

XVI. POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 102.

Svaki djelatnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiiti požar, ako to može uraditi bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako djelatnik to ne može učiniti, dužan je odmah obavijestiti ostale djelatnike i najbližu vatrogasnu postrojbu radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojava o nastalom požaru djelatnik treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja,
- mjesto (lokaciju) i najbliži pristup vatrogasnim vozilima,
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru,
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.),
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

Članak 103.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki djelatnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu struju,
- zatvoriti dovod plina,
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama,
- izvesti na siguran prostor motorna vozila,
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostorija.

Članak 104.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara, dužna je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje požara te druga oprema koja može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj djelatnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno prolijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni širenjem požara.

Članak 105.

Nakon završetka akcije gašenja požara, ovlaštena osoba zajedno sa voditeljem akcije gašenja dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog požara,
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana , ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara,

XVII. EVIDENCIJE

Članak 106.

Dekan, odnosno ovlaštena osoba, u zavisnosti od uređaja, postrojenja i instalacija koje posjeduje treba voditi slijedeće evidencije:

- rješenje nadležne PU o kategorizaciji objekta (u prilogu),
- evidencija o nastavi i osposobljavanju radnika za zaštitu od požara,
- evidencija o nastalim požarima i akcidentima,
- evidencija o održavanju vatrogasnih aparata (u prilogu),
- evidencija o ispitivanju stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara,
- evidencija o ispitivanju plinskih instalacija i plinskih trošila,
- evidencija o ispitivanju električne instalacije i potrošača, te panik rasvjete i rasvjete za nuždu, sklopke za daljinsko isključivanje
- evidencija o čišćenju i održavanju dimovodnih kanala,
- evidencija o ispitivanju gromobrana,
- evidencija o čišćenju klimatizacijskih i ventilacijskih kanala,
- evidencija o inspekcijskom nadzoru,
- evidencija o provedenim sankcijama,
- evidencija o izdanim odobrenjima za obavljanje poslova zavarivanja i srodnih poslova,
- evidencija o vrsti, broju i stanju vatrogasne tehnike

Članak 107.

Evidencije iz članka 34. ovoga pravilnika vode se na odgovarajućim obrascima.

Za pravilno vođenje evidencije iz stavka 1. ovoga članka odgovoran je dekan.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 108.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon donošenja.

KLASA: 115-06/18-01/03
UR BROJ: 2189-74-18-02

Dekan,

Oliver Jukić

Ovaj Pravilnik donesen je i objavljen na oglasnoj ploči 17.05.2018. god.